

ปัญหาและแนวทางแก้ไขในการจัดอบรมหรือสัมมนาการพัฒนา
ความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี

สมลักษณ์ จันทร์ทิพย์

77/๐๖/๑๒๐๑

- ๙ ๓.๔. ๒๕๔๙

212742

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต
สาขาวิชาการบัญชี

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2549

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่งานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ สมลักษณ์ จับศรีพิพิ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรบัญญัติชื่อ สาขาวิชาบัญชี ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์

..... อ. อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์สุชาติ เหล่าบวีดา)

คณะกรรมการสอบปากเปล่งานนิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์สุชาติ เเหล่าบวีดา)
..... กรรมการ
(ดร. จุลสุขดา ศิริสม)

..... กรรมการ
(ดร. ปัณณิศา ลัมฤทธิ์ประดิษฐ์)

คณะกรรมการและสังคมศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรบัญญัติชื่อ สาขาวิชาบัญชี ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... ดร. ธรรมใจ, คณะกรรมการและสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธรรมใจ ฉกรรจ์เดช)
วันที่ ๑๗ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดีด้วยความอนุเคราะห์ของรองศาสตราจารย์สุชาติ เหล่า
ปรีดา ประธานควบคุมงานนิพนธ์และที่ปรึกษางานนิพนธ์ อาจารย์ ดร. ปัญญา สัมฤทธิ์ประดิษฐ์
อาจารย์ ดร.จุลสุชดา ศิริสม กรรมการควบคุมสารานิพนธ์ที่ให้ทั้งคำปรึกษา ข้อเสนอแนะตลอดจน
แก้ไข ปรับปรุงข้อพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.สมศักดิ์ ประดุมครีเมช
คณาจารย์ทุกท่านด้วยความเคารพอย่างสูงไว้ ณ ที่นี่ด้วย

ขอขอบพระคุณ ดร.สมศักดิ์ รุ่งเรือง ท่านผู้อำนวยการ โรงเรียนอรรถวิทย์พันธุ์การ คุณ
สุภาพ บุญแทน เพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ลูก ๆ ที่ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจผู้วิจัยตลอดมา

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ และคุณแม่ ผู้ให้ทั้งชีวิต ศติปัญญา การสนับสนุน
และกำลังใจในการทำสารานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์ คุณค่าอันเพิ่มมีจากสารานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอ
มอบให้เป็นสิ่งรำลึกแด่ บิดามารดา ครู อาจารย์ ผู้ประทิษฐิ์ประสานวิชาความรู้ คุณครูและอาสาได้
และวางแผนรากฐานแห่งการศึกษาแก่ผู้วิจัย

สมศักดิ์ จับคราฟพย

46921155: สาขาวิชา: การบัญชี; บช.ม. (การบัญชีมหานันทิต)

คำสำคัญ: ปัญหาการจัดอบรม/ สัมมนา/ การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ/ ผู้ทำบัญชี

สมลักษณ์ จับครบทิพย์: ปัญหาและแนวทางแก้ไขในการจัดอบรมหรือสัมมนาการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี (THE PROBLEMS AND GUIDANCE OF SEMINAR OR TRAINING ORGANIZERS OF THE CONTINUING PROFESSIONAL DEVELOPMENT (CPD) FOR BOOKKEEPERS) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: สุชาติ เหล่าปรีดา, บช.ม. 67 หน้า 1.
ปี พ.ศ. 2549.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขในการจัดอบรมหรือสัมมนาการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ข้อมูลที่ศึกษาได้มาจากการสอบถามที่ตอบโดยสถานบัน หน่วยงานที่เป็นผู้จัดอบรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ทั้งหมด 62 แห่ง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยเทคนิคทางสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความถี่ ค่าสถิติที่ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การทดสอบการเปรียบเทียบพหุคูณวิธีการของ Fisher's Least – Significant Different (LSD) ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ผลการศึกษาพบว่า ระดับปัญหาการจัดฝึกอบรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัญหาการจัดฝึกอบรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีภายในองค์กร อยู่ในระดับน้อยกว่า ระดับปัญหาการจัดอบรมภายนอกองค์กรซึ่งมีระดับปัญหาปานกลาง ในด้านข้อเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาในการจัดอบรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี เรื่องที่ควรเร่งแก้ไขมากที่สุด คือ การประชาสัมพันธ์ ให้ผู้ทำบัญชีใหม่ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี อันดับรอง คือ การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานของสถาบันผู้จัดอบรม และจัดอันดับสถาบันผู้จัดอบรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่มีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐาน

46921155: MAJOR: ACCOUNTING; M.ACC. (ACCOUNTING)

KEYWORDS: PROBLEMS OF TRAINING / SEMINAR / THE CONTINUING PROFESSIONAL DEVELOPMENT (CPD) / BOOKEEPERS

SOMLUCK JUBSORNTIP: THE PROBLEMS AND GUIDANCE OF SEMINAR OR TRAINING ORGANIZERS OF THE CONTINUING PROFESSIONAL DEVELOPMENT (CPD) FOR BOOKKEEPERS DISSERTATION ADVISORS: SUCHART LAOPREEDA, M.Acc., 67 P. 2006.

This research aims to study problems and guidance of seminar or training organizers of the Continuing Professional Development (CPD) for bookkeepers. Data was collected by questionnaires from 62 certified CPD training institutes and organizers and analyzed by the following statistical techniques; percentage, arithmetic mean, standard deviation, frequency, t statistics test; one way ANOVA, and Fisher's least significant difference multiple comparison at significant level 0.05.

The results show that the level of problems in organizing seminar or training course of CPD for bookkeepers is moderate. The training courses of CPD held in the organizations gain the lower level of problems than the training courses of CPD held outside those organizations that have problems in moderate level. Regarding to the guidance on solving the problems in organizing training course of CPD, the issues needed the urgent correction are publicizing the criteria of CPD training course to improve understanding of bookkeepers, preparing the standard of the CPD training organizations and rating the CPD training organizations that follow the standard.

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย	หน้า
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๔
สารบัญ	๕
สารบัญตาราง	๗
สารบัญภาพ	๙
บทที่	๑๖
1 บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๒
สมมติฐานของการวิจัย	๓
กรอบแนวคิดในการวิจัย	๔
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๔
ขอบเขตของการวิจัย	๕
ข้อจำกัดของการวิจัย	๕
นิยามศัพท์เฉพาะ	๕
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖
ประกาศและหลักเกณฑ์ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	๖
ความหมายของการฝึกอบรม	๑๐
องค์ประกอบที่สำคัญสำหรับการจัดอบรมที่มีประสิทธิผล	๑๑
ข้อควรคำนึงในการฝึกอบรม	๑๒
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๓
ปัญหาและอุปสรรคการฝึกอบรม	๑๕

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3 วิธีดำเนินงานวิจัย		18
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง		18
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย		18
การเก็บรวบรวมข้อมูล		19
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล		20
สูตรการหาค่าเฉลี่ย/ มัชณิมเลขคณิต		20
สูตรการหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		21
การนำเสนอผลการศึกษา		21
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล		22
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของสถาบันผู้จัดอบรม โดยการแจกแจง ความถี่และหาค่าร้อยละ		23
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับปัญหาการจัดฝึกอบรมการพัฒนา ความรู้ต่อเนื่องของผู้ทำบัญชี		26
ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับลำดับที่ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการจัดฝึกอบรม การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องของผู้ทำบัญชี โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ		29
ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาในการบริหารจัดการอบรมการพัฒนา ความรู้ต่อเนื่องของผู้ทำบัญชีตามลักษณะเฉพาะของสถาบันผู้จัดอบรม		35
ตอนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับลำดับที่ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการจัดฝึกอบรม การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องของผู้ทำบัญชี กับประเภทสถาบัน/ หน่วยงาน โดยการ แจกแจงความถี่ 2 ทาง และหาค่าร้อยละ		38
5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ		50
สรุปผลการวิจัย		50
อภิปรายผล		56
ข้อเสนอแนะ		57
บรรณานุกรม		59
ภาคผนวก		60
ประวัติย่อของผู้วิจัย		67

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนความถี่และร้อยละของประเภทสถาบัน/ หน่วยงาน	23
2 จำนวนความถี่และร้อยละของสถานที่ตั้งของสถาบัน/ หน่วยงาน	24
3 จำนวนความถี่และร้อยละของระยะเวลาในการจัดอบรม / สัมมนา	24
4 จำนวนความถี่และร้อยละของเขตที่อยู่ของผู้เข้ารับการอบรม	24
5 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนที่แนบท้ายตามการให้บริการอื่นนอกจากการจัดอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี	25
6 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามกรณีผู้ตอบมีการให้บริการอื่นนอกจากการจัดอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี	25
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการจัดฝึกอบรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องของผู้ทำบัญชี ภาพรวมของปัจจัยทั้ง 2 ด้าน	26
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการจัดฝึกอบรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องของผู้ทำบัญชี ของปัจจัยภายในองค์กร	27
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการจัดฝึกอบรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องของผู้ทำบัญชี ของปัจจัยภายนอกองค์กร	28
10 จำนวนความถี่และร้อยละของข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการจัดฝึกอบรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องของผู้ทำบัญชี ลำดับที่ 1	30
11 จำนวนความถี่และร้อยละของข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการจัดฝึกอบรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องของผู้ทำบัญชี ลำดับที่ 2	31
12 จำนวนความถี่และร้อยละของข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการจัดฝึกอบรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องของผู้ทำบัญชี ลำดับที่ 3	32
13 จำนวนความถี่และร้อยละของข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการจัดฝึกอบรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องของผู้ทำบัญชี ลำดับที่ 4	33
14 จำนวนความถี่และร้อยละของข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการจัดฝึกอบรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องของผู้ทำบัญชี ลำดับที่ 5	34

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15 ผลการวิเคราะห์สถิติทดสอบที่ เพื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาในการบริหารจัดการอบรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องของผู้ทำบัญชีทั้ง 2 ด้านจำแนกตามสถานที่ตั้งของสถาบัน / หน่วยงาน	35
16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาในการบริหารจัดการอบรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องของผู้ทำบัญชีทั้ง 2 ด้านจำแนกตามประเภทของสถาบัน / หน่วยงาน	36
17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาในการบริหารจัดการอบรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องของผู้ทำบัญชีทั้ง 2 ด้านในภาพรวมจำแนกตามสถาบัน	37
18 ระยะเวลาในการจัดอบรม / สัมมนา การเปลี่ยนเที่ยบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของระดับปัญหาในการบริหารจัดการอบรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องของผู้ทำบัญชีทั้ง 2 ด้านในภาพรวมจำแนกตามประเภทของสถาบัน/ หน่วยงาน	37
19 จำนวนความถี่และร้อยละของข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการจัดฝึกอบรม การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องของผู้ทำบัญชีในลำดับที่ 1 กับประเภทสถาบัน/ หน่วยงาน	38
20 จำนวนความถี่และร้อยละของข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการจัดฝึกอบรม การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องของผู้ทำบัญชีในลำดับที่ 2 กับประเภทสถาบัน/ หน่วยงาน	41
21 จำนวนความถี่และร้อยละของข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการจัดฝึกอบรม การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องของผู้ทำบัญชีในลำดับที่ 3 กับประเภทสถาบัน/ หน่วยงาน	43
22 จำนวนความถี่และร้อยละของข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการจัดฝึกอบรม การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องของผู้ทำบัญชีในลำดับที่ 4 กับประเภทสถาบัน/ หน่วยงาน	45
23 จำนวนความถี่และร้อยละของข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการจัดฝึกอบรม การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องของผู้ทำบัญชีในลำดับที่ 5 กับประเภทสถาบัน/ หน่วยงาน	47

สารบัญภาพ

ภาพที่

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย 4

หน้า